

# Investicija v krožno gospodarstvo

V okviru SRIP – Krožno gospodarstvo so ta teden v podjetju Helios TBLUS v Preski predstavili pilotni reaktor, ki omogoča lažji prenos izdelkov z razvojnega na industrijski nivo.

ALES SENOZETNIK

**Medvide** – Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo (SRIP) – Krožno gospodarstvo predstavlja povezavo slovenskega gospodarstva, izobraževalno-raz-

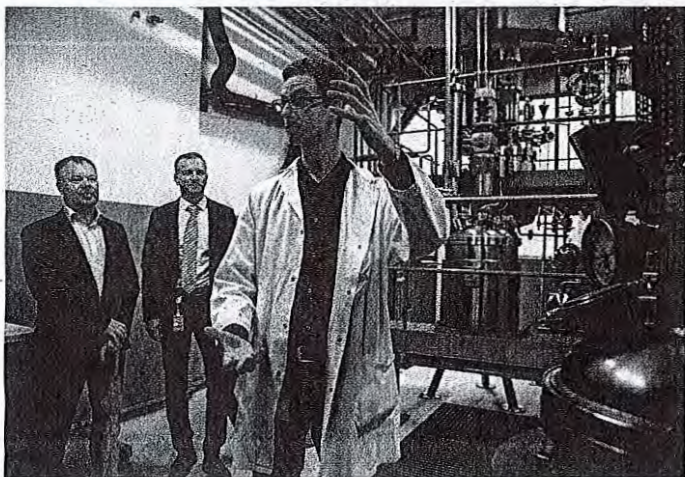
bo letos potekala med 6. in 8. septembrom v Portorožu.

## Za lažji prenos na industrijsko raven

Eden najpomembnejših dosežkov partnerstva pa je tudi vzpostavitev pilotnega

pilotna reaktorja jim omogočata sintezo umetnih smol v količinah, ki so dovolj velike, da zagotovijo ponovljivost parametrov tudi na proizvodni ravni.

»S tem zagotovimo večjo avtomatizacijo in izključ-



Predstavitev pilotnega reaktorskega sistema v podjetju Helios TBLUS / Foto: Aleš Senozetnik

iskovalnih in razvojnih institucij, nevladnih organizacij in drugih deležnikov, ki si prizadevajo za prehod v konkurenčno in odgovorno zeleno prihodnost. Po besedah mag. Aleksandre Podgornik s Štajerske gospodarske zbornice, ki je tudi upravljavka projekta, brez povezovanja vseh različnih skupin in tudi strateške usmeritve države prehod v krožno gospodarstvo in zeleno prihodnost ne bo možen. S tem se strinja tudi predsednik programskega sveta SRIP – Krožno gospodarstvo dr. Zdravko Kravanja z mariborske Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo, ki je prav tako članica partnerstva. »Svet spreminjamo v smetišče, namesto da bi odpadke ponovno uporabili,« pravi Kravanja, ki meni, da bi veliko težav današnjega sveta lahko razrešili v okviru koncepta krožnega gospodarstva.

V sedmih letih delovanja SRIP – Krožno gospodarstvo so organizirali že več kot petdeset izobraževalnih dogodkov na področju krožnega gospodarstva, prav tako pa vsako leto prirejajo tudi mednarodno konferenco in sodelovanju z mariborsko Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo, ki

reaktorskega sistema za inovativno predelavo biomas v biomateriale, ki so ga namestili na lokaciji podjetja Helios TBLUS v Preski in bo v prihodnje namenjen tudi drugim članom partnerstva. Poleg tega potencialno predstavlja tudi dopolnitev in razvojno podporo izgradnji biorafinerije v Sloveniji, ki je bila že v času ustanovitve partnerstva o prepoznana kot strateškega pomena za pospešitev prehoda države v krožno gospodarstvo.

Kot je povedal eden od direktorjev družbe, dr. Peter Venturini, jim sodelovanje v partnerstvu omogoča, da znanja razvijajo hitreje in na trg prihajajo pred konkurenco. Pomemben prispevek k temu prinaša tudi novi reaktorski sistem, ki omogoča lažji prenos razvoja izdelkov z laboratorijskega nivoja v proizvodnjo. »Gre za testiranje izdelkov oz. inovativnih idej na večjem nivoju, ki pokaže, ali je mogoče tehnologijo izpeljati na industrijski ravni, kakšni parametri so za to potrebni in kako je treba usmerjati proizvodnjo, da to lahko izpeljemo,« je povedal Venturini.

Delovanje reaktorja je podrobneje predstavil vodja laboratorija za umetne smole dr. Peter Perdih. Dva

mo možnost človeške napa-ke, kar nam omogoča bolj-šo kvahteto in prodajo smole najzahtevnejšim kupcem,« je povedal Venturini. Po besedah direktorja mag. Romana Pirnata sicer zagotavljajo proizvodnjo med 2000 in 2500 ton umetnih smol mesečno, njihova najpomembnejša izvozna trga pa sta Nemčija in Italija.

## Za okolju prijaznejše tehnologije

Smole so ključni gradnik premazov in defnirajo tudi njihove lastnosti. V Heliosu TBLUS pa izdelujejo tudi smole, ki jih vgrajujejo v kompozitne materiale. Med primeri so elementi za vetrne elektrarne, s čimer prispevajo k večji uporabi obnovljivih virov energije, ali za vozila, ki nadomeščajo kovine, s čimer zmanjšujejo težo vozila in s tem tudi porabo goriv. V družbi sicer uporabljajo obnovljive vire surovin, za kar so pridobili tudi mednarodni certifikat ISCC Plus.

Investicija Štajerske gospodarske zbornice v napravo je znašala okoli 244 tisoč evrov, pri čemer se nadejajo tudi 50-odstotnega sofinanciranja države in EU, ureditev prostora in opreme pa je družba Helios TBLUS stala še dodatnih 150 tisoč evrov.

## Predvidno z digitalnimi potrdili

Ljubljana – Banka Slovenije in ministrstvo za digitalno preobrazbo opozarjata na neustrezne prakse ene izmed kreditnih institucij, ki je imetnike kvalificiranih potrdil za elektronski podpis napelevala k nevarni in protizakoniti uporabi. Na Banki Slovenije tako opozarjajo, naj bodo uporabniki pozorni na varno hrambo kvalificiranih potrdil za elektronski podpis, zlasti da je dostop do elektronskih medijev, na katerih hranijo kvalificirana potrdila za elektronski podpis, strogo omejen in da kvalificiranih potrdil za elektronski podpis ne posredujejo drugim osebam.

## Zbirajo predloge

Ljubljana – Banka Slovenije tudi letos zbira predloge za zaznamovanje pomembnih dogodkov na priložnostnih kovancih, in sicer od vključno leta 2025 naprej. Z izdajo priložnostnih kovancev namreč vsako leto zaznamujejo dogodke ali obletnice, ki so pomembne za Slovenijo ali imajo širši mednarodni pomen. Pobude s kratko utemeljitvijo pričakujejo do konca septembra po elektronski ali navadni pošti.

## DOBRO JE VEDETI

# Denar na varčevalnem računu je bolj varen

CVETO ZAPLOTNIK

Potrošniki imajo poleg osebnega računa, na katerega dobivajo plačo, pokojnino in druge prejemke, lahko tudi varčevalni račun, na katerega si nakazujejo denar, ki ga ne potrebujejo za sprotno porabo.

Varčevalni računi je za komitente brezplačen. Nekatere banke in hranilnice denar na njem tudi malenkostno obrestujejo, vendar pa obresti niso glavni razlog za prenos denarja z osebnega na varčevalni račun. »Denar na varčevalnem računu je bolj varen pred našo porabo, saj vemo, da je namenjen nepričakovanim izdatkom oziroma da varčujemo za dosego določenega cilja,« pojasnjujejo v Zvezi potrošnikov Slovenije in dodajajo: »Prvi in izjemno pomemben finančni cilj je zlata rezerva. To je denar, ki nam bo prišel prav v hudih časih, ko pride do večjih nepričakovanih izdatkov – ko se nam doma

kaj pokvari ali še posebej, če začasno izgubimo zaposlitev oziroma redni prihodek. Prav zato naj bi zlata rezerva predstavljala od tri do dvanajst odstotkov mesečnih stroškov.«

V zvezi potrošnikov opozarjajo, da vezava denarja (depozit) ni primerna za zlato rezervo, saj morajo komitenti v tem primeru za dvig denarja čakati več mesecev ali celo več let ali morajo za predčasni dvig banki plačati »kazen«; nekatere pa prekinitve vezave niti ne dovolijo. Varčevalni račun, za razliko od vezave denarja, omogoča komitentom, da jim je denar vedno in takoj na voljo.

Denar na varčevalnem računu je manj izpostavljen spletnim zlorabam kot na osebnem računu; vendar tudi tam ni povsem varen. Goljufi, ki so vdrlji v komitentovo spletno banko, lahko denar z varčevalnega računa prenesejo na osebni račun, s katerega pa ga potem lahko nakažejo kamorkoli.

**triglav**

Vse bo v redu. triglav.si

**Kjer vi vidite likalno desko, otroci vidijo desko za surfanje.**

Ob sklenitvi zavarovanja prejmete darilo: brezplačen dostop do digitalne knjižnice Mladinska knjižnica PLUS za šolsko leto 2023/2024.